

פ"מ 59.0101 – "עבודות בינוי"

חלוקת עבודות בינוי

1. עבודות בינוי חדש ושינויים כוללות את אלה:

א. הקמת מבנים הנדסיים חדשים.

ב. תוספות למבנים קיימים ושינויים כדי להתאימם לייעוד אחר.

2. עבודות בדק כוללות את אלה:

א. שיפוץ יסודי של מבנים בהיקף נרחב.

ב. החלפת גגות שלמים.

ג. החלפת ריצוף במבנים או ריצוף חדרים שלמים.

ד. החלפת מערכות מים או ביוב בשלמותן או בקטעים גדולים או שיפוץ היסודי.

ה. החלפת מערכות חשמל או שיפוץ היסודי.

3. עבודות אחזקה:

א. עבודות, שביצוען חל על היחידה המחזיקה במקרקעין, כוללות את אלה:

(1) תיקון גדרות;

(2) אחזקת גני נוי;

(3) ניקוי המבנים והמחנה, לרבות עשבי בר;

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנ"ט בתאריך 15 ביולי 1978
תאריכי עדכון הפקודה: 29 ביוני 2004; 21 ביולי 2005; 13 ביולי 2025

- (4) חפירות לבתי שימוש שדה, וסתימתם עם העברתם ;
- (5) ניקוי מפרידי שומן ותאי ביקורת ;
- (6) הוצאת פסולת, מכל הסוגים, משטח המחנה ;
- (7) תיקונים קלים בצנרת מים עד 2 אינץ' ;
- (8) תיקוני פרזול בנגרות ;
- (9) החלפת מבטיחי חשמל עד 15 אמפר ;
- (10) החלפת נורות פלורסצנטיות, בתי מנורה ומפסיקי זרם חד פזיים למאור ;
- (11) החלפת זגוגיות ;
- (12) תיקון רשתות זבובים והחלפתם. עבודות מן הסוגים המפורטים בסעיף 3, סעיפי משנה א (7 עד א 12), יבוצעו על ידי חצרנים שיסופחו ליחידות הלוגיסטיקה ובעזרת חיילי היחידות. ביחידות שבהן אין חצרנים, יבוצעו העבודות הנ"ל על ידי יחידות הבינוי האזוריות, במסגרת אחזקה שוטפת.

ב. עבודות אחזקה שביצוען חל על יחידות בינוי פיקודיות כוללות:

- (1) אחזקה מיידית ותיקון תקלות דחופות שלא ניתן לדחות ;
- (2) אחזקה שוטפת וקבועה של מבנים ומיתקנים בהיקף מוגבל, לרבות שיפוצים קלים ברצפות, קירות, גגות, דלתות, חלונות, רשתות מים או ביוב, חשמל וצביעת המקומות שתוקנו ;
- (3) אחזקה שוטפת למערכות חימום, קירור והסקה ;

(4) נקיטת אמצעים למניעת התמוטטות מבנים, על סמך דיווח מאת היחידות.

דרישות לביצוע עבודות

4. הצעות ודרישות לעבודות בינוי חדש ולשינויים יוגשו על ידי היחידות כמפורט:

א. יחידות הכפופות לפיקודים מרחביים - בצינוורות הפיקוד אל מפקדות הפיקודים המרחביים. החליטה מפקדת הפיקוד המרחבי להמליץ על ביצוע העבודה המבוקשת תנקוט בפעולות האלה:

(1) תטיל על מפקד יחידת בינוי פיקודית במפקדתה לערוך תיאור הנדסי של העבודה המבוקשת והערכה תקציבית משוערת לביצועה. התיאור ההנדסי יערך בהתאם להנחיות מקצועיות של מפקדת מרכז בינוי;

(2) תעביר את המסמכים הנ"ל, בצירוף המלצותיה והערכותיה לגבי המועד המבוקש לגמר ביצוע, לאישור מרכז בינוי.

ב. יחידות חיל האוויר או חיל הים - אל רמ"ח בינוי במפקדת ח"א או קב"ח במפקדת ח"י, ואם החליט רמ"ח בינוי ח"א או קב"ח ח"י לאשר את הדרישה, יורה על תכנון העבודה וביצועה.

ג. יחידות הכפופות לגורמים אחרים - למפקדות שלהן כפופות היחידות. לאחר בדיקה, אם ימצאו המפקדות לנכון להמליץ על ביצוע העבודה, יפנו למפקדת מרכז בינוי, ויצינו את מועד גמר הביצוע המבוקש.

5. עבודות בדק:

א. מטכ"ל-אט"ל יקבע את המסגרת התקציבית לעבודות בדק ויודיע על כך למפקדת מרכז בינוי, אשר תעביר את הוראותיה לתכנון למפקדות הפיקודים המרחביים.

- ב. במסגרת התקציב המאושר, כאמור בסעיף 5, סעיף משנה א לעיל, יוגשו הצעות ודרישות לעבודות בדק על ידי מפקדות הפיקודים המרחביים למפקדות מרכז בינוי.
- ג. הערכות תקציביות מפורטות לגבי כל נושא, יועברו על ידי מפקדות או פיקודים מרחביים למפקדת מרכז בינוי, לקבלת אישור לעבודה והקצבה כספית מתאימה.
- ד. עבודות בדק ביחידות חיל האוויר או חיל הים, ייעשו על-פי הוראותיה של מפקדת חיל האוויר או חיל הים.

6. עבודות אחזקה:

- א. לעבודות אחזקה המבוצעות בכוחות היחידות, כמפורט בסעיף 3, סעיף משנה א, יוקצבו החומרים הדרושים על ידי יחידת הבינוי הפיקודית או על ידי יחידת הבינוי החילית.
- ב. לעבודות אחזקה, שביצוען חל על חצרנים בלבד, ינופקו החומרים ליחידות על ידי אזורי הבינוי.
- ג. לביצוע עבודות אחזקה מיידית או דחופה, כאמור בסעיף 3, סעיף משנה ב (1) או ב (4) לעיל, תודיע היחידה, באמצעות הטלפון או באמצעי קשר מהיר אחר, למפקד אזור הבינוי או לנציגו, והאחרון ישלח בעלי מקצוע לתיקון. האחריות להסעת בעלי המקצוע או הפועלים מאזור הבינוי, לביצוע העבודה, והחזרתם בתום העבודה - חלה על היחידה, שבעבודה מבוצעת העבודה.

הרשויות המוסמכות לאשר ביצוע עבודה

7. הרשויות המוסמכות לאשר ביצוע עבודות בינוי הן אלה:

- א. מפקדת מרכז בינוי, רמ"ח בינוי במפקדת חיל האוויר או קב"ח במפקדת חיל הים - במסגרת התקציבים שהועמדו לרשותם.

תוקף סעיף משנה ב מיום 29 ביוני 2004

ב. על אף האמור בסעיף משנה א לעיל, פרויקטי בינוי אשר על-פי תכלול עלויות ראשוני, עלותם הכוללת בפריסה רב-שנתית הינה כפי שנקבע בהק"ם 10/03 וכן פרויקטי בינוי מבצעי המחייבים תוספת תקציב מיוחדת מתקציב מרכזי, מעבר לתקציב הבינוי המבצעי הרגיל - יאושרו בהתאם לנוהל הקבוע בהק"ם 10/03.

ג. מפקדים, אשר לרשותם הועמדו תקציבים לעבודות בינוי, מוסמכים לאשר ביצוע עבודות שערך כל אחת מהן לא יעלה על סכום קבוע מראש. גבולות ערך העבודות והסכום השנתי הכולל, ייקבעו מפעם לפעם על ידי מטכ"ל-אט"ל.

תוקף סעיף משנה ד מיום 21 ביולי 2005

תיקון נקודתי בסעיף משנה ד ביום 13 ביולי 2025

ד. בנוסף לאמור בסעיפי משנה א עד ג לעיל, עבודות בינוי הנעשות בבתי כנסת יקבלו אישור מוקדם של הרב הצבאי הרלוונטי, בהתאם לאמור בפ"מ 34.0101 – "הדת בצה"ל".

תוקף סעיף משנה ה מיום 13 ביולי 2025

ה. בנוסף לאמור בסעיפי משנה א עד ג לעיל, עבודות בינוי הקשורות למטבח, לחדר אוכל, לעסק למכירת מזון או למכונה למכירת מזון יקבלו אישור מוקדם של רב"ץ-מח' הרבנות, בהתאם לאמור בפ"מ 34.0101 – "הדת בצה"ל".

8. בכל מקרה של בינוי חדש תבדוק הרשות המוסמכת במשהב"ט-אגף בו"נ-מחלקת הנכסים, אם ניתן לבצע את הבנייה.

9. אישרה רשות מוסמכת, כאמור בסעיף 7 לעיל, הצעה או דרישה לביצוע עבודה, תורה במסגרת סמכויותיה, לבצע את העבודה למפקד יחידת הבינוי הפיקודית או למפקד יחידת הבינוי החילית.

תכנון תקציבי והערכות תקציביות

10. תכנון הנדסי והערכות תקציביות לביצוע עבודות בינוי ובדק בכל המקרקעין במרחב הפיקוד, פרט למקרקעין המוחזקים על ידי יחידות חיל האוויר או חיל הים, ייעשה על ידי מפקדות הפיקודים המרחביים, באמצעות מפקדי יחידות הבינוי הפיקודיות. תכנון הנדסה והכנת הערכות תקציביות לביצוע עבודות בינוי במחנות חיל האוויר או חיל הים, ייעשה באמצעות רמ"ח בינוי חיל האוויר או קב"ח חיל-הים.
11. מפקדת מרכז בינוי תורה, במקרים אשר תמצא לנכון, להעביר נושאי תכנון והערכות תקציביות להכנה במפקדתה או להעביר למפקדתה את התכניות הנזכרות לעיל, לבדיקה ואישור טכני. מפקד יחידת בינוי פיקודית רשאי לדרוש אישור טכני כנ"ל ביוזמתו.
12. לא תאושר התכנית על ידי מפקדת מרכז בינוי, תודיע על כך למפקדה הנוגעת ותורה על הכנת תכנית חדשה או על עריכת השינויים הנדרשים.

ביצוע

13. בגמר התכנון ועיבוד הערכה תקציבית מפורטת, תוציא מפקדת מרכז בינוי, אישור ביצוע למפקדי יחידות הבינוי הפיקודיות או תעביר את העבודה לביצוע למשרד הביטחון, בהתאם לאמור בסעיף 15 להלן.
14. לא יוחל בביצוע עבודות בינוי ללא אישור מרכז בינוי, עריכת תכנית הנדסית מפורטת והערכה תקציבית, אולם מפקדת מרכז בינוי תהיה ראשית להוציא, לפי שיקול דעתה, אישורי ביצוע על סמך תכניות כלליות ואומדנים תקציביים בלבד.
15. עבודות בינוי ושינויים - יבוצעו באחריות הפיקודים המרחביים, חיל האוויר או חיל הים, כמפורט:
 - א. באמצעות יחידות הבינוי הפיקודיות או החיליות - על ידי פועלים שכירים.

- ב. באמצעות משרד הביטחון - על ידי קבלנים אזרחיים.
- ג. באמצעות קבלנים אזרחיים, לפי טופס 1007, בהתאם לסמכויות שייקבעו על ידי מטכ"ל-אט"ל.
16. אישור ביצוע יכלול את הפרטים האלה:
 - א. תיאור משימות הבינוי אשר אושרו לביצוע.
 - ב. המסגרת התקציבית, שבגבולותיה יש לבצע עבודת בינוי.
 - ג. הסעיף התקציבי אשר יחויב במחיר ביצוע העבודה.
 - ד. שלבי ביצוע וקדימה.
 - ה. מועד משוער לביצוע.

קדימה

17. עבודות בינוי חדש, שינויים ובדק יבוצעו בקדימה כמפורט:
 - א. קדימה "מ" (מיידית) - עבודה אשר חשיבותה עולה על כל העבודות האחרות ויש להשלימה בתוך זמן קצר, קצוב.
 - ב. קדימה רגילה - עבודה שתבוצע בתחום הזמן אשר נקבע לביצוע, בהתחשב בגורמים טכניים ובארגון עבודה.
 - ג. קביעת קדימה "מ" היא בידי מטכ"ל-אט"ל או בידי רמ"ח בינוי בח"א או קב"ח בח"י לגבי עבודות בינוי של ח"א או ח"י.

ד. עבודות אשר נקבעה להן קדימה "מ" ניתן, במקרה הצורך, ולפי קביעת מפקד מרכז בינוי או רמ"ח בינוי ח"א או קב"ח ח"י, להתחיל בביצוען לפני השלמת כל פרטי התכנון ההנדסי.

עבודות בינוי או בדק - ביצוע בכוחות עצמיים של היחידה

18. מרכז בינוי, רמ"ח בינוי ח"א או קב"ח ח"י מוסמך לאשר ליחידות המחזיקות במקרקעין, לבצע עבודות בינוי או בדק בעצמן, אם מצא בבדיקתו שיש בידי היחידה היכולת (לרבות יכולת מקצועית, תעסוקה וכוח אדם) לבצע את עבודות הבינוי או הבדק המבוקשות. ביצוע עבודות כאמור במרכזי אט"ל, טעון אישור מוקדם מאת אט"ל-רמ"ח, המתאם את המרכז.

19. לגבי כל בנייה של מבנה חדש יש לקיים את התהליכים האלה:

א. תכנון - חייב לקבל אישור ממרכז בינוי, רמ"ח בינוי ח"א, קב"ח ח"י או יחידת הבינוי הפיקודית או החילית.

ב. אישור ועדת מיקום, כאמור בפ"מ 59.0102 ובדיקה במשהב"ט-אגף ב"נ-מחלקת הנכסים, שאין מניעה נכסית לבנייה.

ג. פיקוח על ביצוע - בכל אחד משלבי הבנייה כפי שנקבעו מראש. האחריות לזמן את הגורם המפקח חלה על היחידה המבצעת.

ד. אישור קבלת המבנה בגמר העבודה - כאמור בפ"מ 59.0201.

ה. רישום במקרקעין הפיקודי או במקרקעין החילי.

20. על אף האמור בסעיף 18 לעיל, לא יבוצעו עבודות הקשורות בחשמל על ידי היחידות, אלא לפי האמור בפ"מ 59.0104.

21. החומרים לביצוע העבודות יסופקו על ידי יחידת הבינוי הפיקודית או על ידי יחידת הבינוי החילית.

22. מטכ"ל-אט"ל יקבע, לפי הצורך, את ההיקף הכספי של העבודות שהיחידות רשאיות לבצע בעצמן.

קביעת סדרי ביטחון לעבודות בינוי ולתכנוניהן

23. עבודת בינוי מכל סוג שהוא (בינוי חדש, שינויים, בדק או אחזקה) תוצג לקצין הביטחון היחידתי, לקצין הביטחון העוצבתי, לקצין הביטחון הפיקודי או לקצין הביטחון החילי, בהתאם לגוף האמור לבצע את העבודה, לפני תחילת העבודה, והוא יקבע:

א. את סדרי הביטחון למבנה כך שיתאימו לייעודו (מיקום, סורגים, חדרי ביטחון, כיווני פתחים למיתקנים בהם מצוי ציוד מסווג, שריון דלתות, מעברים מבוקרים).

ב. הנחיות והוראות ביטחון לצורת ביצוע עבודת הבנייה וניהולה.

ג. סיווג ביטחוני לעבודה.

24. כל תכנון עבודת בינוי, המוגש למרכז בינוי, יכלול את סדרי הביטחון במבנה המיועד ואת הוראות הביטחון, לאופן ביצוע העבודה, כפי שיוסוכמו על ידי קצין הביטחון הנוגע, כאמור בסעיף 23 לעיל.

בעבודות בינוי ובתכנוניהן יועסקו אך ורק אנשים, שאושרו לעסוק בעבודות כאמור, על-פי סיווגם הביטחוני, כפי שנקבע על ידי קצין הביטחון